

Юрій КЛАПКІВ

Тернопільський національний
економічний університет

СИНЕРГЕТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ КОНСОЛІДАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО ТА СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ

Однією з підстав для формування альянсу банківських і страхових інституцій є можливість реалізації переваг синергетичної ефективності функціонування цього альянсу. Вважається, що синергетика – це кооперація, а її результатом є біфуркація – якісна зміна або стрибок, у фінансовій сфері – це

стрімке зростання прибутку або продажу. Вона проявляється як у бізнесі банківського учасника альянсу, так і в діяльності страхового товариства. У консолідації банківського та страхового бізнесу синергетична ефективність виникає на декількох рівнях: операційному; фінансовому; ринковому та маркетинговому; кадровому.

Синергетична ефективність, що виникає на операційному рівні, досягається шляхом редукції операційних витрат. Мінімізація цих витрат є можливою завдяки ефекту масштабу, що зменшує постійні витрати в розрахунку на один фінансовий продукт.

Редукція постійних витрат може бути спричинена дією низки чинників. По-перше, за рахунок утримання тимчасових клієнтів банку, що стали постійними внаслідок розширення пропозиції. Це дає змогу банківській установі зменшити затрати на залучення нових клієнтів. Другий чинник безпосередньо пов'язаний з компліментарністю й ефективнішим використанням наявних засобів і навичок. Він стосується передусім можливості спільного використання технологічної інфраструктури через альянс банківської установи та страхової компанії (кул-центри, інтернет-послуги), банківської бази клієнтів, а також повнішого використання людських ресурсів і мережі регіональних банківських відділень, без необхідності працевлаштування додаткових кадрів і залучення додаткової технічної інфраструктури. Третім чинником може бути спільне використання нематеріальних активів, таких як марка чи бренд, репутація банківської установи та страхової компанії. Четвертим чинником, на нашу думку, є пакетний продаж, що дозволяє економити на аквізиційних витратах завдяки продажу комплексного продукту, а не страхового захисту і банківської послуги окремо.

На фінансовому рівні основні переваги досягаються, перш за все, завдяки спільності чи обміну капіталами фінансових інституцій. Це спричиняє покращення економічного та матеріального становища фінансових інституцій, що є основою формування консолідованої банківсько-страхової бізнес архітектури. Збільшення активів та пасивів посилює інвестиційні можливості та поліпшує стабільність фінансової групи. Завдяки зростанню розміру сформованої інституції зменшуються ризики та витрати із залучення капіталу для ведення бізнесу.

Стосовно ринкової позиції ефект синергії проявляється в посиленні конкурентної позиції фінансової групи. Консолідація бізнесу банківської установи і страхової компанії дозволяє збільшити частку ринку, тому що ширший спектр діяльності та більша пропозиція фінансових послуг забезпечують покриття вагомішої частки ринку.

Синергетична ефективність альянсу банківських і страхових бізнес структур простежується також у використанні людських ресурсів. Адже консолідація інституцій забезпечує можливість вибору більш універсальних співробітників, особливо керівної ланки. Завдяки цьому можливою є селекція та відбір найоптимальнішої команди. Крім цього, фінансова група пропонує наблизити, з позиції способу дистрибуції, фінансові продукти і може зменшувати витрати на підготовку персоналу.

Залежно від об'єкта, який розглядає питання концепції банкострахування, можна виокремити три точки зору на ефект синергії: з точки зору банку синергія зорієнтована на максимальну користь для банку; з позиції страхового

товариства – для страхової компанії; спільна позиція – максимізація користі для обох партнерів.

У межах глобальної співпраці відбувається об'єднання потенціалу банківської та страхової організації та залежних від них інституцій. Вони можуть провадити інтегровану політику стосовно клієнтів (географічна експансія продажу, посегментна експансія ринку).

Як відомо, частка банківської дистрибуції тим вища, чим безпосередньо більша частка цього банку на ринку страхових послуг. Опосередковано, одночасно з розширенням спектру пропонованих банком фінансових послуг, зростає і його частка на ринку фінансових послуг, що дає змогу отримати банківській установі додаткові прибутки не тільки від банківської дистрибуції страхових послуг, а й від основної діяльності.

Варто відзначити що, існує твердження, згідно з яким фінансова консолідація банківських і страхових інституцій є перешкодою для входження нових інституцій, що надають фінансові послуги; зміцненню позицій вже діючих на ринку учасників як з боку страхової, так і банківської сфер; відкриттю й освоєнню нових джерел фінансових надходжень.

Отже, формування консолідованої банківсько-страхової бізнес архітектури сприяє інституціям, котрі є активними учасникам процесу, в отриманні додаткових прибутків; здобутті нових клієнтів; забезпеченні фінансової стабільності та розвитку на ринку фінансових послуг у процесі глобалізації світової економіки; в розгляді цієї діяльності, як нової фази реалізації довготермінової стратегії компанії.